

Diagnose IBD, meteen vaccineren voor alles?

M. Romberg-Camps

28 september 2024

zuyderland

Introductie (1)

- Mogelijk bij diagnose crohn en colitis ulcerosa verhoogd risico op infectie
- Vooralsnog is er onvoldoende aandacht voor vaccinatie status
 - Basis vaccinatie programma
 - Aanvullende vaccinaties

Introductie (2)

- Tevens goed om te noemen
 - Er is geen bewijs dat vaccinatie ontsteking uitlokt
 - Succes effect vaccin mogelijk beïnvloed door medicatie maar veel informatie vanuit corona wat tegen pleit
 - Bij voorkeur starten voor medicatie
 - Overweeg ook vaccinatie "knuffelcontacten"

RIVM basis vaccinaties momenteel

Wanneer welke vaccinatie?

Wanneer	Vaccinatie	Beschermt tegen
6-9 weken	1. Rotavirusvaccinatie* 2. DKTP-Hib-HepB**	Rotavirus Difterie, kinkhoest, tetanus, polio, haemophilus influenzae type b, hepatitis B
3 maanden	1. Rotavirusvaccinatie* 2. DKTP-Hib-HepB 3. Pneumokokken	Rotavirus Difterie, kinkhoest, tetanus, polio, haemophilus influenzae type b, hepatitis B Pneumokokken
5 maanden	1. DKTP-Hib-HepB 2. Pneumokokken	Difterie, kinkhoest, tetanus, polio, haemophilus influenzae type b, hepatitis B Pneumokokken
12 maanden***	1. DKTP-Hib-HepB 2. Pneumokokken	Difterie, kinkhoest, tetanus, polio, haemophilus influenzae type b, hepatitis B Pneumokokken
14 maanden	1. BMR 2. MenACWY	Bof, mazelen, rodehond Meningokokken ACWY
4 jaar	1. DKTP	Difterie, kinkhoest, tetanus, polio
9 jaar	1. DTP 2. BMR	Difterie, tetanus, polio Bof, mazelen, rodehond
10 jaar	HPV (2x, 2 ^{de} vaccinatie halfjaar later)	Humaan papillomavirus
14 jaar	MenACWY	Meningokokken ACWY

* Voor kinderen geboren vanaf 1 januari 2024.

** Alleen als de moeder niet is gevaccineerd tegen kinkhoest tijdens de zwangerschap (22 wekenprik), en in bijzondere situaties. De jeugdarts bespreekt dit met je.

*** Was 11 maanden, wordt 12 maanden voor kinderen geboren vanaf 1 januari 2024.

RIVM basis vaccinaties momenteel

Wanneer welke vaccinatie?

Wanneer	Vaccinatie	Beschermt tegen
6-9 weken	1. Rotavirusvaccinatie* 2. DKTP-Hib-HepB**	Rotavirus Difterie, kinkhoest, tetanus, polio, haemophilus influenzae type b, hepatitis B
3 maanden	1. Rotavirusvaccinatie* 2. DKTP-Hib-HepB 3. Pneumokokken	Rotavirus Difterie, kinkhoest, tetanus, polio, haemophilus influenzae type b, hepatitis B Pneumokokken
5 maanden	1. DKTP-Hib-HepB 2. Pneumokokken	Difterie, kinkhoest, tetanus, polio, haemophilus influenzae type b, hepatitis B Pneumokokken
12 maanden***	1. DKTP-Hib-HepB 2. Pneumokokken	Difterie, kinkhoest, tetanus, polio, haemophilus influenzae type b, hepatitis B Pneumokokken
14 maanden	1. BMR 2. MenACWY	Bof, mazelen, rodehond Meningokokken ACWY
4 jaar	1. DKTP	Difterie, kinkhoest, tetanus, polio
9 jaar	1. DTP 2. BMR	Difterie, tetanus, polio Bof, mazelen, rodehond
10 jaar	HPV (2x, 2 ^{de} vaccinatie halfjaar later)	Humaan papillomavirus
14 jaar	MenACWY	Meningokokken ACWY

Levend verzwakt virus

BMR

Rota virus

* Voor kinderen geboren vanaf 1 januari 2024.

** Alleen als de moeder niet is gevaccineerd tegen kinkhoest tijdens de zwangerschap (22 wekenprik), en in bijzondere situaties. De jeugdarts bespreekt dit met je.

*** Was 11 maanden, wordt 12 maanden voor kinderen geboren vanaf 1 januari 2024.

Vaccinatie schema per 2025

Wat verandert in het vaccinatieschema?

In het vaccinatieschema staat wanneer baby's, kinderen en tieners hun vaccinaties krijgen aangeboden. De Gezondheidsraad heeft onderzocht of het vaccinatieschema nog beter kan worden. Hieruit blijkt dat kinderen nog beter beschermd zijn als ze sommige vaccinaties op een andere leeftijd krijgen. Hieronder vind je een overzicht van de veranderingen in leeftijd:

Leeftijd wordt	Leeftijd was	Vaccinatie	Beschermt tegen
12 maanden	11 maanden	DKTP-Hib- HepB, Pneu	Difterie, kinkhoest, tetanus, polio, haemophilus influenzae type b, hepatitis B Pneumokokken
3 jaar	9 jaar	BMR*	Bof, mazelen, rodehond
5 jaar	4 jaar	DKT	Difterie, kinkhoest, tetanus
14 jaar	9 jaar	DTP	Difterie, tetanus, polio

Hepatitis A en B vaccinatie (1)

- Besmetting hepatitis A, excretia
- Besmetting hepatitis B, via bloed
- Hepatitis risico bij IBD
 - Actief worden van hep B virus bij afweer onder drukkende medicatie
 - Kans op ernstig beloop is klein
 - leverdysfunctie ruim 30%
 - Mortaliteit 5%
 - Risico hep B bij operaties, transfusie, endoscopie

Hepatitis A en B vaccinatie (2)

- Vaccinatie
 - Hep A vaccin respons IBD = gezonde populatie 97,6%
 - Anti-TNF 92,4%, meer dan 2 immuunsuppressiva 92,4%
 - Hep B respons 61% binnen IBD populatie
- Aanbeveling Europese richtlijn
 - Hepatitis A overwegen
 - Hepatitis B vaccineren anti-HBs > 10 IU/l
- LCI richtlijn*
 - Hepatitis A Reis, voorkeur voor start immuunsuppressiva
 - Hepatitis B voor risicogroepen

HPV vaccinatie

- Helpt premaligne cervix laesies voorkomen (CIN) 70-100%
 - Vaccineer zo jong mogelijk
 - 14-16 jaar 87%
 - 20-30 jaar 34%
 - Bij IBD trend verhoogd risico op HPV gerelateerde premaligne afwijkingen cervix
- Vaccin immunogeniciteit IBD 92-100%
- Aanbeveling <26 jaar man en vrouw alsnog vaccineren

Pneumokokken vaccinatie

- Sinds 2020 standaard 60+ (Pneumovax) na 5 jaar herhalen
- PCV13 (Prevenar) en 2 mnd later PPV23 (Pneumovax)
 - Dekt 81 % van serotypen
 - Vergoed via GVS, eigen bijdrage €12.70
- PCV20 (Apexxnar)
 - Nog niet vergoed wel geregistreerd
 - Eenmalige vaccinatie
 - Opgenomen in Amerikaanse richtlijn
 - Advies gezondheidsraad evt dit bij 60+ populatie ipv PPV23

Herpes Zoster

- 95% van personen in NI heeft VZV infectie doorgemaakt
- 1 op 4 krijgt gordelroos
- 7% na gordelroos chronisch pijnklachten (post herpetische neuralgie)

Vaccinatie VZV

- Provarivax en Zostavax levend verzwakt vaccin
 - Gecontraïndiceerd bij immuungecompromiteerden
- Recombinant Zostervaccin (RZV) Shingrix
 - Geïnactiveerd vaccin
 - Veilig
 - 2 dosis 0, 2 maanden
 - Helaas nog niet vergoed voor IBD patienten
 - Eigen kosten 2 keer rond 180 euro
 - Binnen ziekenhuis budget (OZP= overig zorgproduct)

Recombinant Zostervaccin (RZV) Shingrix

- Huidige indicaties
 - Volwassenen >50 jaar
 - Volwassenen >18 jaar met verhoogd risico
 - Recente of geplande stamceltransplantatie
 - Solide of hematologische maligniteit waarvoor immuunsuppressiva
 - Recente of geplande orgaan transplantatie
 - HIV infectie
- Geen IBD vooralsnog

Corona vaccinatie

- Vaste ronde in najaar
- Veilig voor IBD patiënt alle medicatie
- Advies
 - 60 plus
 - Volwassenen die ook griep vaccin aangeboden krijgen (hoog risico groep)
 - Zorgmedewerkers met contact met kwetsbare patiënten
- Elke 6 mnd of tussentijds
 - B-cel depleterende medicatie (Ozanimod)

Gele koorts vaccinatie

- Levend verzwakt virus
- Contra indicatie immuunsuppressiva
- Kleine studie bij Mtx dosis gelijk of lager dan 20 mg per week
 - Geen bijwerkingen
 - Goede respons antistofvorming

Timing vaccinatie patiënt

- Liefst zo vroeg mogelijk voor start immuunsuppressiva
- Wanneer vaccinatie afh van uitwerkperiode medicatie
- Timing afhankelijk van wash-out medicatie
 - Over algemeen 3 mnd na staken immuunsuppressiva oa anti-TNF, JAK remmers, thiopurines
 - 1 mnd na staken prednison of MTx

Levend verzwakt

BMR

Gele koorts

Dengue

Tuberculose BCG

“oude” VZV vaccins

Rota virus

Buiktyfus oraal

Timing vaccinatie kind

- Factoren van belang
 - Welke medicatie wordt gebruikt
 - Passage placenta
 - Aannee relevante placenta passage
 - Rota vaccin bij 12 weken = 3 mnd toedienen
 - BMR zowiezo pas bij 14 mnd geïndiceerd
 - Borstvoeding
 - Lage spiegels in borstvoeding
 - Orale intake met afbraak medicatie
 - Weinig info over spiegels kinderen
 - Geen verhoogd infectie risico beschreven

Samenvatting

	Inflammatoire darmziekten
Pneumokokken (PCV20 1 x of PCV13/15 + PPV23)	Extramuraal € 12,70 bijbetalen
Herpes zoster (shingrix 2 x)	>50 jaar of specifiek risico: JAK remmer of eerder doorgemaakt gordelroos Nog geen vergoeding voor IBD
HPV	<26 jaar man + vrouw (gratis via inhaal RIVM)
Hepatitis (A) + B	IBD
Gele koorts	Reis, NB vaak contraindicatie
Influenza	jaarlijks
Covid 19	Landelijk advies

Algemene opmerkingen

- www.immunostart.nl
- Vaccineer direct bij hoge virus circulatie (griepgolf, corona golf)

Referenties

- www.mdl.nl richtlijn IBD bij volwassenen
- Ecco guidelines JCC vol.15:6;879-913
- RIVM richtlijn vaccinatie chronische inflammatoire ziekten
- LCI richtlijn vaccinatie chronisch inflammatoire ziekten
- www.immunostart.nl
- Presentatie NVGE

